

debata na foucaulta :

1) představení – co budeme delat proč

2) aktivita – design třídy (komentování a debata o třídě a jejím designu)

A) zvedněte ruku komu víc vyhovuje frontální výuka / vs kolečko - a k tomu pár hlasů proč (my třeba můžeme rychle říct svoje preference)

- na příklad Aničku to drží víc v pozoru, protože je odhalená před třídou a v kontextu toho jak se v kolečku mluví je mi to příjemnější
- co je esence toho proč jsme vyučující usazený do kolečka - třídního mikropolitického?
- "Zatímco město nakažené morem dodalo výjimečný disciplinární model : dokonalý, avšak zcela násilný, panoptikon má naopak roli v zesilování; jestliže uspořádává moc, jde o to posílit společenské síly – zvýšit produkci, rozvinout ekonomii, rozšířit vzdělání, pozdvihnout úroveň veřejné morálky; přimět k růstu a rozmnožení." - **co je efekt kolečka a komu prospívá?** (pozn. Emma: v rukou lidu konstelace podobné panoptikonu může účastnictvo podporovat...)

B) rozdelení na dve skupiny podle zvednutých rukou (frontální vs kolečko) - my budeme taky součástí

- otázky max 5.:

- kdo je "dozorce" v daném způsobu výuky? Kdo dohlíží?
 - Kdo disponuje mocí trestat?
 - každý máme chytrý telefon, máme tedy technickou kompetenci se natáčet . jak tato skutečnost souvisí se sociální kontrolou. n
 - **zbytek otázek týkající se dalších textů - doplníme společně**
 - na závěr bez nároku na odpovědi : jak na nás tohle uspořádání, která na hodině je a my ho očekáváme působí na příklad. jak se oblečeme, jestli přečteme text...
 - **(potom můžeme představit federici a biopolitics nějak stručně, ale nemusíme) -NAVÍC třeba že kvůli tehdejšímu nastavení biopolitiky v česku a na slovensku se strelizovaly romské ženy a bylo to považováno za legitimní.**
- vezmeme papíry a skupinky zkusí nakreslit schéma třídy a barvou zaznačit, kde moc proudí.

Shrnutí z Gledhill, J. (2000). *Power and its disguises: Anthropological Perspectives on Politics*:

Ve výzkumu se často díváme na nezápadní společnosti jako na primitivní a často jim vynucujeme naše vlastní struktury, jako je např. stát či jiné politické organizace. Zároveň jak to v takových společnostech **oddělit od běžných společenských organizací (politická VS společenská/sociální)**

Giddens popisuje vývoj státu, kdy zlomový byl **vznik absolutistických států**, kdy se moc centralizovala a dalo se tak **snadněji rozdělit politično od společenského života**.

Přechod na **moderní státy** můžeme chápat tak, že **armáda se směřuje na další státy**, zatímco **dozor uvnitř státu funguje na základě jiných technik**, jako jsou např. nápravná

vězení, viz Foucaultův panoptikon. Dnes také **policie, právo a vězení, ale také korporáty a obecně každodenní život.**

Západ/kolonializace všechno ovlivnil, proto musíme **rozlišovat mezi lokálním a globálním**

Druhá kapitola – stateless společnosti

Civil society/občanská společnost, taky dokážou dělat politická rozhodnutí, viz politické převraty ale třeba také referenda.

Kincommunities - založeny na příbuzenstvích

Sexuální politika - jak pomáhají vytvořit sociální struktury, **dominance nad stejným pohlavím/ boj o zisk partnera/ů**, na druhou stranu v tom vidím hodně teorie mezinárodních vztahů, že očekávají, že automaticky bude nějaký konflikt.

Zdůrazňuje porozumění na **chápání dynamiky moci**

Diskuzní otázky:

V knize navrhuji spolupráci antropologů a archeologů za účelem odhalení vzniku státu, jak by to podle vás mohlo vypadat?

Co je pro vás politické a co naopak je ještě sociální? Vymyslet definice plus příklady

Jak se projevují změny struktury státu na architektuře? Narážka na V. Buchliho (Soviet home)

Jaký je Váš názor na tzv "body cameras" u policie

Shrnutí Foucault:

Foucault hovoří o způsobu, jakým si **jednotlivci osvojují kulturní pravidla a předpisy** a následně se jimi řídí, protože vědí, že je **ostatní lidé ve společnosti pozorují a posuzují**. Foucault vysvětluje tuto disciplinární a mocenskou strukturu na příkladu moru a způsobu, jakým se s lidmi - ať už měli mor, nebo ne - zacházelo se s nimi jak s nemocnými, aby se omezilo šíření nemoci, a uvádí: "the existence of a whole set of techniques and institutions for measuring, supervising and correcting the abnormal brings into play the **disciplinary mechanisms to which the fear of the plague gave rise**". Dále se zabývá **Benthamovým Panoptikonem, vězením**, které mělo vězňům **vnutit sebekontrolu prostřednictvím "viditelné a neověřitelné" moci vězeňských správců**, a tvrdí, že "ten, kdo je vystaven poli viditelnosti a kdo to ví, přebírá odpovědnost za omezení moci; nutí je, aby na sebe spontánně hráli; vepisuje do sebe mocenský vztah, v němž hraje obě role současně; **stává se principem svého vlastního podřízení**". Foucault se domníval, že tento systém moci je třeba použít v každé situaci, kdy je třeba vnutit určitou formu chování. Tuto formu společenské disciplíny, kdy se všichni navzájem hlídají, považoval za účinnější **disciplinární metodu**, která zasahuje všechny členy společnosti, nejen ty lidi, kteří se náhodou nechají přistihnout autoritou.

Na to teoreticky **diskuze, jak kamery prostupují do politického systému, co ovlivňují atd...**

Shrnutí: Balandier, G. 2000. „Oblast politična“. In *Politická antropologie*. Praha: Dauphin, 45-81

- **Etnocentrismus v politických teoriích:** antropologové jako R. Lowie, odhalili etnocentrismus v politických teoriích zaměřených na stát a jednostrannou koncepci vlády nad lidskými společenstvími.
- Výzkum vs. normativní politická filozofie: Moderní antropologové staví vědecký přístup svých výzkumů proti normativnímu charakteru politických filozofií a jejich nepodloženým závěrům.
- Různorodost primitivních politických forem: Etnografická data odhalují rozmanitost primitivních politických forem od eskymáckých tlup až po africké kmeny, čímž vytvářejí dva tábory - maximalisty a minimalisty.
- **Rozlišení termínu "politický":** Termín "politický" obsahuje různé významy, jako jsou polity, policy a politics, které mají odlišné nuance a jsou podrobně diskutovány v anglicky psaných pracích.

SROVNÁNÍ JEDNOTLIVÝCH METOD:

- **Prostorová organizace vs. Funkce:** Existuje rozdílný pohled na politickou oblast - buď jako organizační systém v daném území nebo jako soubor funkcí spojených s politickým rozhodováním.
- Různé úhly pohledu na politickou oblast: Metody se liší v definování politické oblasti na základě způsobu prostorové organizace, funkcí, politického jednání nebo formálních vlastností.
- Funkce politiky podle různých teoretiků: Odlišné teoretiky, jako Almond, Max Gluckman a Radcliffe Brown, přistupují k definici funkcí politiky různými způsoby - od socializace jednotlivců po vypracování a aplikaci pravidel.
- **Rozdílné pohledy na politické a administrativní jednání:** Existují odlišné názory, zda politické a administrativní jednání jsou identické nebo mají odlišné charakteristiky a cíle.
- Výměna statků jako zkoumání nejistoty: Existuje nejistota ohledně vymezení politické oblasti a zkoumání společností s minimální nebo rozptýlenou vládou pomocí konceptu výměny statků. - **potlač, kula**

POLITICKÁ MOC A NUTNOST:

- **Moc jako subjektivní kategorie:** Podle Humea je moc subjektivní kategorií, nikoli objektivním pojmem, a musí být ověřena; není pouze vlastností, ale teologickým aspektem.

- Moc ve službách sociální struktury: Moc je vždy ve službách sociální struktury, udržuje vnitřní řád a vyvolává respekt k pravidlům, které ji zakládají.
- Politická moc jako nutnost proti entropii: Moc je nezbytná k boji proti entropii a udržení vnitřního řádu; vyvíjí se pod tlakem vnějších nebezpečí a spojuje se s symboly pro potvrzení soudržnosti.
- **Neurčitost moci:** Neurčitost je základní vlastností moci, opírá se o sociální nerovnost a je vždy zpochybňována, ačkoliv může být vnímána jako nutnost pro udržení řádu.
- **Rituály vzpoury: Max Gluckman** a rituály vzpoury ukazují, že při nerovnosti podmínek vznikají rituály jako prostředek pro vyjádření politických funkcí.

POLITICKÉ VZTAHY A FORMY:

- **Orientace politických vztahů:** Vztahy pro uplatňování moci jsou rozděleny podle jejich vnitřní nebo vnější orientace; mohou být vzájemně protikladné a zároveň vzájemně propojené.
- Tři vztahové modely podle Maqueta: J. Maquet vytváří tři modely politických vztahů založené na hercích, rolích a specifických obsahů, zdůrazňující jejich operativní hodnotu pro srovnávací studium.
- Potřeba genetické analýzy pro rozvoj státu: R. Lowie zdůrazňuje nutnost genetické analýzy pro porozumění politické organizace amerických domorodců a poznamenává, že rozvoj státu není jednorázový proces.
- **Ideální typy podle Maxe Webera:** Max Weber stanovil ideální typy politických struktur, které sloužily jako orientační body pro další vědce zabývající se politickou antropologií.

Úkol do debaty: *Role politické moci: Diskutujeme o roli politické moci ve formování sociální struktury a jak je vnímána v různých kulturách. Zaměřme se na to, jak politická moc ovlivňuje vnitřní soudržnost společnosti.*

Jedna skupina bude zastávat stanovisko, že politická moc má klíčovou roli ve formování sociální struktury a vnitřní soudržnosti společnosti. Druhá skupina bude hájit názor, že vliv politické moci není tak významný a že sociální struktura je spíše formována jinými faktory, jako jsou ekonomické podmínky nebo kulturní tradice. Politická moc je zásadní (Německo 2SVV) vs. Politická moc není (Odboj v okupované Francii 2SVV), autoritativní režim vs. role občanské odvahy a morálního odporu, propaganda a kontrola veřejného mínění vs. odpor a místní společenství

minimální vláda

rozsah pol. společnosti, rozsah omezeného počtu držitelů moci a autority, míra slabosti moci a autority

rozptýlená vláda - z principu mužská, ale mohou být i jiné instituce jako např. rada nejstarší generace

státní vláda - centralizovaná moc,

zjednodušená klasifikace, typologie jsou useless

kontinuum typů

